

12. ročník odborné konference „Rutinní analýza nukleových kyselin molekulárně – biologickými postupy - RANK 2016“ se uskutečnil 3. a 4. února 2016 tradičně v prostorách hotelu Zlatá Štíka v Pardubicích.

V návaznosti na předchozí ročník bylo úvodní sdělení opět věnováno problematice etiky. Velmi aktuální a neobyčejně fundovanou přednášku „Etické aspekty genetických vyšetření“ přednesl Mgr. Marek Vácha, Ph.D., přednosta Ústavu etiky při 3. LF UK v Praze. Význam přednášky byl v tomto případě umocněn i skutečností, že autor vystudoval mj. molekulární biologii.

V bloku věnovaném problematice rezistence patogenů k léčbě bylo velmi očekávaným sdělení Prof. MUDr. Milana Koláře, Ph.D. z LF UP Olomouc. Svoji přednáškou „Využití molekulárně – biologických postupů v problematice bakteriální rezistence k antibiotikům“ poukázal především na nebezpečný trend v růstu podílu rezistentních patogenů. V bloku byla zastoupena i sdělení, týkající se rezistence k antivirotikům u HCV (PharmDr. L. Plíšková, ÚKBD FN HK) a HBV (Mgr. Jakub Mrázek, ZÚ Ostrava). MUDr. Dana Hrubá (VIDIA DIAGNOSTIKA Praha) ve své přednášce shrnula své dlouholeté diagnostické i klinické zkušenosti s chlamydiemi.

Blok věnovaný analýze humánního genomu zahájil metodickým sdělením o významu adaptérů Doc. PharmDr. Martin Beránek, Ph.D. Velmi komplexní práci s popisem jejího rutinního využití „Genetické příčiny Hirschsprungovy choroby a jejich vliv na fenotypické projevy onemocnění“ představila Mgr. Eliška Václavíková, Ph.D. z Endokrinologického ústavu v Praze. Přehlednou review „Cirkulující volná nádorová DNA – nový biomarker v onkologii“ prezentoval Ing. Jiří Polívka ze Západočeské univerzity v Plzni. Blok zpestřila svým přehledem „Praxe a trendy moderní forenzní analýzy nukleových kyselin“ Mgr. Halina Šimková z Československé společnosti pro forenzní genetiku.

Velmi očekávané bylo čtvrté úvodní sdělení RNDr. Petry Mlčochové, Ph.D. z University College London „Diagnostika Eboly v Západní Africe – Port Loko“. Velmi poutavým způsobem nechala autorka jako přímá účastnice nahlédnout do procesů, které pomohly ukončit nebezpečnou epidemii katastrofálních rozměrů a které padlo za obětí více než 11 tis. lidí včetně lékařů, sester a dalšího zdravotnického

personálu. Za zprávu o jejím šesti týdenním působení v diagnostické laboratoři, kde prováděla molekulárně biologickou detekci viru eboly, v nehostinném prostředí, v extrémních teplotních podmínkách, při překonávání řady dalších útrap a za projevy osobní statečnosti jí auditorium symbolicky odměnilo dlouhotrvajícím potleskem.

Problematice péče o ženu dominovalo společné a velmi komplexní sdělení Doc. MUDr. Mariana Kacerovského, Ph.D. z Porodnické a gynekologické kliniky FN HK a Mgr. Radky Kutové z ÚKBD FN HK. Ve svém sdělení seznámili auditorium s problematikou infekčních a zánětlivých komplikací předčasných porodů a významu rychlé a přesné laboratorní diagnostiky na základech molekulární biologie. V dalším programu pak Mgr. Eva Jansová z GeneProof a.s. Brno upozornila na bezpříznakové infekce urogenitálního traktu zdravých jedinců.

V bloku Varia zaujala Mgr. Michaela Kantorová ze ZÚ Ostrava rozsáhlou kazuistikou s forenzními atributy v souvislosti s přítomností legionell v nejmenovaném wellness centru ve Zlínském kraji. O praktickém využití málo známé metodiky OSNA (One Step Nucleic acid Amplification) při diagnostice nádorového rozsevu u pacientů s plícními karcinomy referoval RNDr. Martin Pešta, Ph.D. z LF UK Plzeň.

Velmi zajímavý blok s problematikou nebezpečných zoonóz tradičně připravili pracovníci VÚ veterinárního lékařství, v.v.i. z Brna. Auditorium bylo seznámeno s problematikou detekce a kvantifikace spor *Bacillus anthracis* (Mgr. Petr Králík, Ph.D.), alimentárních parazitů (Mgr. Nikol Reslová a Mgr. Lucie Škorpíková) a alimentární infekce v potravinovém řetězci masných výrobků (Mgr. Petra Vašíčková, Ph.D.).

Na konferenci bylo prezentováno také 12 dalších prací ve formě posterů.

Celkem šest autorů přednášek a sedm autorů posterů bylo zařazeno do soutěže o nejlepší práci mladých autorů do 35 let. Ceny si odnesli:

- Mgr. Lucie Škorpíková z VÚ veterinárního lékařství, v.v.i. Brno za přednášku „Cystatiny parazitických hlístic rodu *Trichinella* a jejich detekce s využitím xMAP technologie“.
- Jakub Papík, student 3. roč. na KBBV FChT Univerzity Pardubice za poster „Analýza dosud necharakterizovaných otevřených čtecích rámců patogenních kvasinek *Candida albicans* a *Candida parapsilosis*“.

Absolutním vítězem a držitelem poprvé udělené Ceny Dalibora Novotného se stala Mgr. Lucie Škorpíková.

Průběh letošního ročníku konference RANK zvýraznil několik aktuálních odborných témat:

- uplatňování etiky především v souvislosti s analýzou humánního genomu je nelehké a lze očekávat, že s rozvojem této disciplíny přinese řadu dalších otázek a problémů,
- molekulárně – biologické postupy sehrávají významnou roli v řešení problematiky rezistencí patogenů vůči léčivům,
- rutinní laboratorní diagnostika založená na molekulárně biologických principech významně přispěla k potlačení extrémně nebezpečné a rozsáhlé epidemie eboly v Západní Africe,
- konference přinesla i prezentace příkladné spolupráce kliniků a laboratoří.